

== НАУКА И КРИТИКА ==

Константина Мих. Георгиевъ
студентъ-юристъ

Колко сѫ тълкуванията на историята

(Критика върху петътъ тълкувания на историята на г-нъ проф. Д. Михалчевъ)

(Продължение отъ бр. 3)

Тя успѣ да обясни развитието, дори началото на всемира.

За историята на човѣшкото общество диалектиката е единствената която може да обясни неговото развитие и да опредѣли какъде отива то.

Материализъмъ е имало и преди, но не всѣки материализъмъ е вѣренъ и убедителенъ и може да обясни историята.

Сачиятъ материализъмъ е подложенъ на развитие; отъ наивенъ до диалектиченъ.

Правъ е билъ Ланге като е казалъ, че „материализъмъ“ е старъ, но не останалъ, т. е. той има много форми или варианти презъ които тои е миналъ.

Нѣма да спiramъ и да обяснявамъ подробно и последователно материализма отъ самото му начало до денъ днешенъ.

Това може да стане предметъ на друга обширна и изчерпателна статия, която ще бѫде интересна и поучителна. Но ще кажа и даже ще подчертая, че материализъмъ като философско учение, като тълкуване на историята и природата представлява отъ себе си извлечение изъ самата действителност, отъ обективното.

Диалектическиятъ материализъмъ е единствениятъ който може да разясни развитието на природата и човѣшкото общество. Той твърди, че природата има минало, настояще и бѫдеще т. е. тя се развива. Нейното развитие е подчинено на трите основни закони на диалектиката.

Закона за единство на противоречието.

Законъ за преминаване на количество въ качество и обратното и 3). Отрицание на отрицанието. Тѣзи три закона, които обясняватъ развитието на природата, и нейното многообразие, тѣ не сѫ измислени отъ човѣка и наложени на природата, а напротивъ, тѣ сѫ обективни и се намиратъ въ самата природа, и ние отъ тамъ сме ги извлѣкли. Като примери може да служи цѣлата наука; общественото развитие.

Диалектиката сѫществува въ природата и е независима отъ настъ.

Както природата, така и човѣшкото общество се подчинява на тия общи закони, затова има едно общо тълкувание — диалектично. Но каква е тогава разликата между природата и историята на човѣшкото общество ще запита нѣкой?

Въпросътъ е лесенъ. Разликата е тази, че тия диалектични закони по сѫщество сѫ тожествени, а различни по форма.

Ако проследиме историята ще видимъ, че тя се развива подъ тия три основни закона. Въ историята на човѣшкото общество, ако намѣримъ нѣкои други закони, то тѣ сѫ временни и валидни само за определена историческа епоха. Законътъ за търсенето и предлагането ѝе валиденъ само за капиталистическото общество. Тої не е вѣченъ, въпреки

че нѣкои искатъ да го направяватъ такъвъ. Съ загиването на капитализма ще загине и самиятъ той.

Тия закони, които се пораждатъ и сѫществуватъ при определени епохи въ сравнение съ основните диалектични закони представляватъ правила, които не могатъ и не сѫ въ състояние да обяснятъ историята.

Човѣкътъ е най-висшето животно.

Той представлява най-последното творение получено отъ развитието на животните. Отъ историята знаемъ, че отъ като човѣкътъ сѫществува е винаги живѣлъ съ себеподобните си. Никога човѣкътъ не е билъ самъ, изолиранъ, а винаги въ групи хора — общество. Определението на Аристотелъ, дадено още преди 2500 год. е въ сила и днесъ.

Хората въ първобитния периодъ сѫ ходѣли, голи живѣли въ пещери, хранѣли сѫ се съ плодове и треви и сѫ имали друга обществена форма. Днесъ виждаме, че помень нѣма отъ тоя начинъ на устройство. Днесъ човѣкътъ не живѣе въ пещери, а въ специални постройки за живѣене добре затоплени. Тогава сѫ ходѣли голи, а сега има най-разнобрзни костюми, следватъ модата, съ рамене късо, дълго широко, тѣсно, и т. н. Не се храни съ треви и плодове, а съ най-различни ястия, които ако ви ги изброя единъ гастрономъ, не бихте ги запомнили и разбрали. А колкото за формата на обществото тя е коренно различна. Ясно е, че човѣшкото общество при първобитния е било едно, а днесъ друго. Има голѣма разлика.

Кои сѫ факторите на тази промѣна, на това различие? Тукъ именно се крие науката на знанието на разумността и невежеството. Едни казватъ, че развитието, промѣните на обществото сѫ резултатъ на географската срѣща, т. е. материията. Други като резултатъ на велика личност т. е. разума. Тия тълкувания на обществото сѫ едностранични и непълни и водятъ винаги до погрѣшни изводи.

Следвайки диалектическиятъ материализъмъ ще се опитамъ да поставя този въпросъ предъ Ваъ разрешенъ, така както учителите на диалектическиятъ материализъмъ сѫ го обяснили и изложили.

Отначало човѣшкото общество, както и отдалния човѣкъ сѫ били напълно зависими отъ природата — географската срѣда и климатичните условия. Човѣкътъ е намиралъ храната си готова въ природата. Тя се е състояла отъ плодове, разни треви и зеленчуци. Неговиятъ трудъ се е съдържалъ само въ откъсването и изяждането на тая готова храна. Живѣлъ е по дърветата, а по-късно въ пещерите. Ходѣлъ е голъ. Това е било периода когато човѣкъ е билъ напълно зависимъ отъ природата. При всѣко безплодие на дърветата, всѣко унищожение на тревите и зеленчуците човѣкътъ е билъ обреченъ, на безпощадна гладна смъртъ. Всѣка рѣзка климатическа промѣна се отразява